

մնալ իրենց հոգևոր հօրը մօտ. այնպէս որ անոնց բազմութիւնը խճողում յառաջ կը բերէր այն վանքին մէջ ուր ինքը այն ատեն կը բնակէր, ուստի որոշեց Վրանաքաղաք մը հաստատել (Parembole) իր եկեղեցիով և անակներով. հիմնարկեց եպիսկոպոսական աթոռ մը Վրանաքաղաքին համար և եպիսկոպոս ձեռնադրել տուաւ նորակնիքներուն գլխաւորը, որ կոչուեցաւ Պետարոս եպս., որ յետոյ մասնակցեցաւ Եփեսոսի տիեզերական ժողովին: Վրանաքաղաքը, մինչև 502 թուականը, ունեցաւ քըրիստոնէական կեանք մը՝ ընդունելով հոգևոր խնամքը Եւթիմիոսի ու անոր յաջորդներուն. սակայն յետոյ հարուէն արշաւող բանակներուն յարձակումները քանդեցին Վրանաքաղաքը և ցրուեցին նոյն արաբ քրիստոնէաները այն սահմաններէն:

Եւթիմիոս վերջնականապէս հաստատուեցաւ Սահէլ. ա՛ն չուզեց վանք շինել. կը գոհանար պարզ ազօթարանով մը, ուր կարենար ազօթել և մտածականներ ունենալ. բայց երբ տեսաւ որ աշակերտներով կը լեցուի իր բնակարանը, ան ստիպուեցաւ խըրճիթներ շինել տալ. միևնոյն ժամանակ ունենալ եկեղեցի մը, որուն նաւակատիքը կատարեց Երուսաղէմի եպիսկոպոսը: Չէ կարելի այս հակիրճ տողերուն մէջ պատկերացնել այս մեծ անապատականին արդիւնուտը կեանքը, ինչպէս նաև գործունէութիւնը անոր հասցուցած բազմաթիւ աշակերտներուն, որ պաղեստինեան քրիստոնէութեան առաջնորդող ոյժերը հանդիսացան. այդ մասին Սկիւթուպոլսեցին կը մնայ միշտ կենդանի նկարիչը Երուսաղէմի Անապատին, մասնաւորապէս Եւթիմիոսի հիմնարկած հաստատութեան: Մեծ Անապատականը այլևորեալ տարիներու պտղալից արդիւնքով 473 ին կը վախճանի՝ շրջապատուած իր աշակերտներէն և կը թաղուի վանքին մէջ. իր գերեզմանը կը դառնայ մշտական ուխտատեղի մը, առ հասարակ բոլոր ազգաց:

Եւթիմիոսի մահուանէն եօթը տարի վերջը, 480 ին, վանքի սարկաւազներէն, Փիսոս, խորհրդաւոր տեսիլքի մը ազդեցութեամբ, մեծամեծ կառուցուածքներով կը շէնցնէ վանքը Սահէլի մէջ, որ այժմ կը կոչուի Խան Էլ-Ահմար. սարկաւազին կ'աջակցի Երուսաղէմի օրուան պատրիարքը: Խան Էլ-Ահմար Երուսաղէմէն տասներկու մղոն հեռի կը գտնուէր, Ս. Բաղաքէն գէպի Երիքով տանող արդի ճանապարհին հարաւը և Նէպի Մուսայի ուխտաւորական ճանապարհին մօտ: Սարկաւազը տեղւոյն հին